



ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: **Биоетика и биоправо – въведение**

Лектор: проф. д.н. Стоян Ставру

Телефон: 0888280888

Имейл: stoyan.stavru@ips.bas.bg

Хорариум: 30 часа лекции + 90 часа самостоятелна работа по идейния проект на дисертацията

Анотация (до 150 думи):

Главната задача на курса е да запознае докторантите с основната проблематика, теоретична рамка и системата от терминологични понятия в биоетиката и биоправото. Разгледани са етическата интерпретация и юридическите регулации както на „класически“ въпроси, свързани с биологичната природа на човека като морален и правен субект (зачеване, бременност, раждане, болест, остаряване, смърт и др.), така и на новите въпроси, възникващи в резултат от бурното развитие на съвременните биотехнологии и свързаните с тях опити да се ревизират традиционни постулати относно правния статус на човека и човешките отношения.

Тематично съдържание на курса (кратко описание по теми или модули):

Тема 1: Биоетика, биополитика и биоправо – изясняване на понятията.

Тема 2: Животът като ценност. Защита на екосистемите. Права на животните.

Тема 3: Началото на човешкия живот – етическите дебати и юридическите регулации. Бременността.

Тема 4: Асистираната репродукция. Методи и регулации. Заместващо майчинство. Последици за брака и семейството.

Тема 5: Живото човешко тяло – режими на регулиране. Статут, права, телесни модификации. Болестта. Пациенти и клиенти.

Тема 6: Смъртта и правото. Видове смърт. Начин на установяване на смъртта. Правен статут на мъртвото човешко тяло. Правен статут на мъртвородените деца.

Тема 7: Правни регулации на пола. Установяване на пола. Интерсексуалност. Трансексуалност.

Тема 8: Донорство и трансплантации – етически проблеми и юридическа регламентация. Видове. Правен режим.

Тема 9: Генно-модифицирани организми. Генетични идентичности. Биопънк и биохакинг.

Тема 10: Невроетика и невоправо. Витализъм срещу физикализъм. Понятието за вина. Бъдещето на свободната воля.

Тема 11: Юридическа отговорност на медицинските специалисти. Лекарска грешка. Дефанзивна медицина.

Тема 12: Евтаназия. Асистиране на смърт. Двоен ефект на лечението.

Тема 13: Психично здраве. Дееспособност.

Тема 14: Мерки на медицинска принуда.

Тема 15: Бъдещето на биотехнологиите. Трансхуманизъм.



ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Форми на обучение и оценяване:

Правен анализ на действащото българско законодателство.

Разглеждане на биоетични дилеми.

Решаване на биоправен казус.

Изпит.

Компетентности, придобити в резултат на обучението (3-5 точки):

- знание за това кои са основните проблеми на биоетиката и биоправото и какви са главните теоретични контексти на тяхното поставяне;
- умение да се справят самостоятелно с четенето, разбирането и осмислянето на произведения в областта на биоетиката и биоправото;
- умение да формират и изразяват аргументирано мнение по етичните и юридически проблеми, създавани от използването на биотехнологиите.

Литература:

Агамбен, Дж. Номо Сасег. Суверенната власт и оголеният живот. С., 2004.

Александрова-Янкуловска, С. Биоетика. Плевен, 2010.

Георгиев, Ив. Наказателна отговорност за противоправно прекъсване на бременността (криминален аборт). – Медицинско право, 2008, № 3. както и на следния интернет адрес: <http://challengingthelaw.com/medicinsko-pravo/kriminalen-abort/>.

Джонсън, Ал. Раждането на биоетиката. С., 2011.

Дикенсън, Д. Пазаруване на тела: превръщане на телесните части в печалба. С., 2011.

Димитрова, И. Пренатална диагностика и биополитика в България. С., 2012.

Автономия и биоетика. Първа част. Съставител Валентина Кънева. С., 2011.

Автономия и биоетика. Първа втора. Съставител Валентина Кънева. С., 2011.

Ставру, Ст. Вещноправно действие на смъртта. Мъртвото човешко тяло преди и след погребението. С., 2008.

Ставру, Ст. Видения в Кутията на Пандора. Биоправо. Книга втора. Мутации при човешката репродукция. Карнавална смърт – правни аспекти, С., 2014;

Ставру, Ст. Видения в Кутията на Пандора. Биоправо. Книга първа. Юридическа митология на човешкото тяло. Флуктуации на правосубектността, С., 2014.

Ставру, Ст. Човешкото тяло като предмет на вещни права. С., 2008.

Дъглас, М. Чистота и опасност. Анализ на понятията за омърсяване и табу. С., 2005.

Живкова, Хр. Биотехнологии и етика. С., 2010.

Зиновиева, Д. Медицинско право. С., 2004.

Зиновиева, Д. Права на пациента – анализ на действащото законодателство и особени хипотези. – Медицинско право, 2008, № 1

Зиновиева, Д. Правни и етични проблеми на донорството и трансплантацията. С., 2003.

Зиновиева, Д. Развитие на медицинското право у нас и по света. – Медицинско право, 2008, № 1.

Зиновиева, Д., П. Салчев. Права на пациента. С., 1998.



ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Йотов, Ст. Не признава ли нуждата закони? - Социологически проблеми, 2006, № 1-2.

Йотов, Ст. Човешкото достойнство и самоуважение. - доклад от лятното училище „Биоетиката в контекст II“, Ретимно (Крит), 31.08.-13.09.2013.

Котеска, Я. Санитарна енигма. С., 2011.

Кънева, В. Граници на биоетиката. С., 2013.

Мандзаридис, Г. Християнска етика. Том II. С., 2013.

Мил, Дж. Ст. За свободата. С., 1993.

Николова, Н. Политанатомия на модерния човек. Живото тяло като предизвикателство пред социологията. С., 2001.

Пожарлиев, Р. Философия на храненето. Културно-исторически аспекти. С., 2013.

Прасад, А. Непорочното зачатие: как науката променя правилата на секса. С., 2013.

Сгречча, Е., В. Тамбоне. Наръчник по биоетика, Пловдив, 2003.

Стефанов, В. Дяволът. Опити върху възмутителната история на злото. С., 2007.

Уайът, Дж. Проблеми на живота и смъртта. Съвременните дилеми на здравеопазването в светлината на християнската вяра. С. 2006.

Фуко, М. Душевна болест и психология. С., 2006.

Фукуяма, Фр. Нашето постчовешко бъдеще. С. 2002.

Хабермас, Ю. Бъдещето на човешката природа. С., 2004.

Хайд, Дж. Хипотеза за щастието. С., 2013.

Чович, А. Етика и биоетика. С., 2008.

Допълнителна информация (по желание) (например: специални изисквания, лабораторно оборудване, предварителни знания):

Няма предварителни изисквания